

UNIVERZITA KARLOVA

Pedagogická fakulta

Zápis o části státní závěrečné zkoušky Obhajoba bakalářské práce

Akademický rok: 2019/2020

Jméno a příjmení studenta: Michaela Svobodová
Rok narození: 1990
Identifikační číslo studenta: 16119153

Typ studijního programu: bakalářský
Studijní program: Specializace v pedagogice
Studijní obor: Český jazyk se zaměřením na vzdělávání — Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání

Identifikační čísla studia: 470856

Název práce: Sportovní slang se zaměřením na fotbal
Pracoviště práce: Katedra českého jazyka (41-KCJ)
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Vedoucí: PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.
Oponent(i): doc. Mgr. Robert Adam, Ph.D.

Datum obhajoby: 04.06.2020 **Místo obhajoby:** Praha
Hlasování komise: Znamka/počet: 1/0 2/0 3/3 4/0

Průběh obhajoby: Autorka představila svoji práci, věnovala se porozumění některým slangismům ve fotbalovém prostředí.

Otázky oponenta:

Proč jste v případě variantnosti pojmenování některé varianty nerozlišovala? Kolik respondentů pojmenovalo pokutový kop penclé a kolik pentle (druhý výraz v tomto významu neznám), kolik desítka a kolik jedenáctka (druhý výraz v tomto významu neznám)? Opravdu pokládáte „desítku, jedenáctku“ za jeden lexém všeobecně mezi fotbalisty známý (s. 50)? Nemá „jedenáctka“ (viz Klapzubova jedenáctka) ve fotbalovém prostředí spíš jiný základní význam? Proč, jak a z čeho jste vybírala použitých šest slangismů a pět opisných pojmenování?

Tabulka 3 neobsahuje, jak se u ní píše, nejčastěji jmenované výrazy, a pokud je v jednom políčku tabulky uvedeno např. „šibenice, šiba, vingl“, nemůže být příslušný sloupec tabulky nadepsán „lexém“. Co ve skutečnosti obsahuje tabulka a co v ní má stát místo slova „lexém“?

„Každý uživatel slangu mluví v běžné komunikaci obecnou češtinou nebo hovorovou podobou spisovného jazyka“ (s. 12): jiné nespisovné útvary než obecná čeština v českém prostřední neexistují?

Jak souvisí motivovanost názvů s mluveností jazykových projevů (s. 21)?

„V tuzemské sportovní žurnalistice se vyskytují prakticky výlučně slova obecné češtiny a prostředky slangové“ (s. 29): spisovné výrazy nikoli?

Reakce autorky:

V případě výrazů pentle a pencle se autorka domnívá, že mohlo jít o hláskové varianty. Autorka zjistila, že obě varianty se v rámci jednoho týmu vyskytují rovnoměrně. Desítka a jedenáctka jsou zařazeny do stejné kolenky, protože jde o pojmenování z hlediska různých aspektů - jde o stejný kop, jednou je vnímán z pozice brankové čáry, podruhé z pozice brankáře.

Výběr byl založen na základě četnosti v pramenech (publicistika, beletrie, vlastní pozorování). Kritériem bylo, aby každý z pramenů byl zastoupen určitým lexémem. (proběhla diskuse o frekventovanosti)

V kolonce by měla být uvedena synonyma a varianty.

Formulace nebyla přesná, existují i jiné nespisovné útvary.

V žurnalistice se pochopitelně využívá i spisovná čeština, která se kombinuje s nespisovnou.

Otázky vedoucího:

Co autorka myslí tím, že slang nemá svou mluvnickou stavbu ani vlastní slovní zásobu? (s. 12) Čím je tedy specifický?

Proč se autorka domnívá, že ve sportovní žurnalistice se vyskytují „prakticky výlučně slova obecné češtiny a prostředky slangové“? (s. 29)

Autorka zmiňuje u transpozičních postupů v souladu s Hubáčkem primárně metaforu a metonymii. Zaznamenala i jiné sémantické posuny?

Na základě čeho autorka rozhodla, které jednotky zařadí do dotazníku?

Byli respondenti nějak upozorněni/instruováni, že mají do svých odpovědí zařazovat pouze slangismy? Pokud ano, jak (předpokládám, že lingvistické povědomí o termínu slang nemusejí mít vůbec nebo mají pouze mlhavé)?

Část odpovědí byla zodpovězena při reakci na oponenta.

Reakce autorky:

Slang je pouze vrstvou zvláštní slovní zásoby, šlo o nevhodnou formulaci.

Jiné sémantické posuny autorka nezaznamenala.

Respondenti byli instruováni, bylo jim vysvětleno, že mají použít slova typická pro fotbalovou mluvu.

Všechna uvedená slova nejsou slangismy, jsou mezi nimi interslangismy i neslangové jednotky.

Výsledek obhajoby:

dobře (3)

Předseda komise:

PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

.....

Členové komise:

doc. Mgr. Robert Adam, Ph.D.

.....

PhDr. Pavel Sojka, Ph.D.

.....